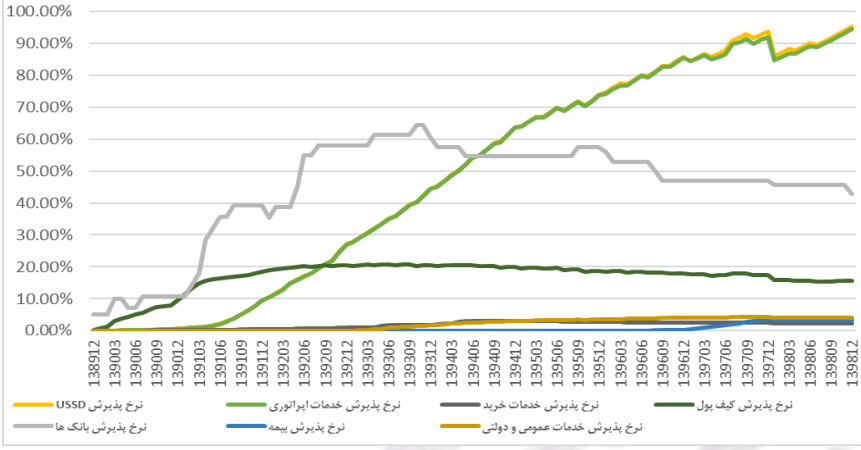

ترسیم و تحلیل خطسیر انتشار فناوری کدهای دستوری تلفن همراه در ایران و تحلیل عوامل موثر بر آن

کیارش فرناش، محمداصق خیاطیان، فاطمه باوفاصت، نیما رحیمی

نتایج و یافته های پژوهش:

انتشار فناوری کدهای دستوری در ایران شامل کاربردهای مختلفی از جمله خدمات اپراتوری، خدمات بانکی، خرید موبایلی، کیف پول الکترونیک، بیمه الکترونیک و خدمات عمومی و دولتی است که این کاربردهای از طریق ارائه خدمات مالی بر بستر این فناوری توسعه یافته اند.

در این نمودار نحوه انتشار کلی فناوری (منحنی زرد) با حوزه کاربردی خدمات اپراتوری (منحنی سبز)، منطبق است. این روند نشان می دهد که این فناوری عمدتاً از طریق شکل گیری بازار در حوزه خدمات اپراتوری پذیرش شده است.

چکیده:

هدف این مقاله تحلیل منحنی انتشار فناوری کدهای دستوری تلفن همراه در ایران از زمان ظهور آن در سال ۱۳۸۹ تاکنون است. قلمرو موضوعی و زمانی این تحقیق شامل مشترکین تلفن همراه بر بستر فناوری USSD از سال ۱۳۸۹ تا سال ۱۳۹۸ می باشد. با استفاده از چارچوب انتشار فناوری راجرز و داده های تاریخی مشترکین فناوری USSD در اپراتور همراه اول، منحنی های انتشار کاربردهای مختلف این فناوری ترسیم و تحلیل می شوند. برای فهم و توضیح نمودارها و عوامل موثر بر انتشار بر اساس اقتضات ایران با ۱۲ خبره و مطلع این حوزه در نهادهای تنظیم گیر، سیاست گذار و اپراتور تلفن همراه مصاحبه نیمه ساختاریافته صورت گرفت. براساس یافته های مقاله، USSD در خدمات اپراتوری و خدمات بانکی بیشترین کاربرد را داشته و در سایر حوزه ها کاربرد آن محدود بوده است. باتوجه به نتایج به دست آمده از این تحقیق، می توان دریافت که تحلیل و بررسی فناوری USSD دارای ۳ بعد عوامل موثر بر فناوری، منظرهای قابل بررسی در این فناوری و کاربردهای مختلف این فناوری است. در مجموع غالب بودن خدمات اپراتوری و تاثیرگذاری عمده آن بر انتشار فناوری USSD است. علاوه بر حوزه خدمات اپراتوری، حوزه خدمات بانکی به عنوان یک حوزه کاربردی دیگر، دارای پذیرش بالغ بر ۶۵ درصد بوده که در این ارتباط میزان پذیرش آن توسط بانک ها به عنوان پذیرندگان سازمانی یا کسب و کاری مطرح شده است.

نتیجه گیری:

باتوجه به نوع کسب و کار و ویژگی های فناوری USSD در ایران، دو منظر بازاریابی و اقتصادی را در این تحقیق به کار گرفته شد. باتوجه به نتایج به دست آمده از این تحقیق، می توان دریافت که تحلیل و بررسی فناوری USSD دارای ۳ بعد عوامل موثر بر فناوری، منظرهای قابل بررسی در این فناوری و کاربردهای مختلف این فناوری است.

ادبیات و روش تحقیق:

در شرایطی که یک فناوری جدید در طول زمان توسط افراد مورد پذیرش قرار می گیرد، نرخ پذیرش آن نوآوری فناورانه را می توان در یک منحنی S (شکل ۱) نشان داد که این منحنی نشان دهنده سرعت نسبی پذیرش یک نوآوری فناورانه در یک سیستم اجتماعی است (راجرز، ۱۹۶۲).

شناسایی و تجزیه و تحلیل عوامل تاثیرگذار بر روند شکل گیری و سرعت انتشار فناوری، در دو موقعیت اهمیت می یابد. زمانی که با یک فناوری جدید و نوظهور مواجه هستیم، پیش بینی آینده فناوری و تنظیم گری قواعد بازیگری در روند توسعه فناوری، چه از نظر بازیگران عرصه رقابت و چه از نظر نهادهای تنظیم گر قوانین و مقررات، مورد توجه قرار می گیرد. در این راستا تحلیل و بررسی فناوری های موفق و ناموفق گذشته از نظر روند توسعه و انتشار فناوری و همچنین عوامل تاثیرگذار بر آن، به منظور بهره گیری از تجربیات گذشته و رسیدن به عملکرد بهتر، اهمیت دوچندان می یابد. لذا رویکرد دوم تجزیه و تحلیل انتشار فناوری، زمانی اهمیت می یابد که بخواهیم یک فناوری توسعه یافته موفق و یا یک فناوری ناموفق را از جنبه های مختلف مورد بررسی قرار دهیم (پرز و همکاران، ۲۰۱۰).

در این پژوهش که هدف آن بررسی و تحلیل چگونگی انتشار فناوری کدهای دستوری تلفن همراه در ایران است، از روش تحقیق کیفی مبتنی بر داده های کمی استفاده شده که هدف از آن تفسیر و تحلیل یافته ها و نتایج به دست آمده از داده های مشتریان و کسب و کارهای بهره بردار فناوری USSD در طول سال های انتشار این فناوری در ایران (از اواخر سال ۱۳۸۹ تا پایان سال ۱۳۹۸) است. بر این اساس با انطباق این تحلیل ها با پیشینه انتشار فناوری، می توان نحوه انتشار فناوری USSD در ایران و عوامل موثر بر آن را مورد ارزیابی و تفسیر قرار داد.

داده های کمی این پژوهش برای استخراج منحنی انتشار فناوری در حوزه های کاربردی شناسایی شده، به کار گرفته شد و مبنایی برای طرح سوالات قرار گرفت. سوالات مصاحبه با خبرگان طراحی و مصاحبه های انجام شده به صورت نیمه ساختاریافته صورت پذیرفت و در نهایت نظر خبرگان در خصوص منحنی های انتشار نیز جمع آوری گردید.

Depiction and analysis of diffusion trajectory of the USSD technology in Iran and the factors affecting the diffusion

Abstract:

The subject and time scope of this research includes common phones based on USSD technology from 2009 to 2019. Using Rogers technology diffusion technology and historical data of USSD subscribers in the first mobile operator, the diffusion curve of different applications of this technology are drawn and analyzed. In order to understand and explain the concepts and factors on the release based on Iran's requirements, semi-structured interviews were conducted with 12 experts and specialized interviews in this field in regulatory bodies, policy makers and participants. According to the results obtained from this research, it can be seen that the analysis and review of USSD technology has 3 dimensions of factors affecting the technology, perspectives that can be examined in this technology and various applications of this technology. In addition to the field of operator services, the field of banking services, as another application field, has an acceptance of over 65%, and in this connection, its acceptance rate by banks as organizational or business acceptors has been raised.

